

Asia: OPH-3855-2024 /perusopetus

Lausuntopyyntö perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista

Lausunnonantajan lausunto

Kirjoita lausuntopalaute erikseen jokaisesta luvusta. Lopuksi voit kirjoittaa myös muita huomioita lausunnosta ja tiivistää lausunnon keskeisen sisällön.

-

Lukua 4 koskevat huomiot

Lukua 4 koskevat huomiot

Myönteisenä nähdään kirjaus oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen korostamisesta sekä kappaleen 4.5. kirjaus koulutuksen järjestäjän vastuusta koskien resurssointia.

Lukua 5 koskevat huomiot

Luvun 5.4 alalukuja koskevat huomiot

5.4.1. Hyvä täsmennys sen osalta, että oppilas voi opiskella toimita-alueittain, vaikka osa opinnoista olisikin oppiainekohtaista. Lisäksi hyvä, että toiminta-alueittain tapahtuvan opetuksen sisältöjä sekä tavoitteita on avattu laajemmin.

5.4.2 Pidämme hyvänä, että oppilaskohtaisia tukitoimia saava oppilas voidaan ottaa myös joustavan perusopetuksen oppilaaksi. Oppilaiden moninaiset tarpeet, jotka eivät aina liity oppiaineen sisältöjen oppimiseen, tulevat näin huomioiduksi.

5.4.3 Kirjalliseen suunnitelmaan toivotaan vain aikataulu etenemisestä, muuten yleisen ops:n mukaiset tavoitteet.

5.4.6 Erioissairaanhoidon velvoittavaa konsultaatiota pidetään hyvänä oppilaan näkökulmasta, sillä se velvoittaa yhdessä sovittuihin toimintatapoihin. Miten tämän kirjataan hyvinvointialueiden osalta ja minne?

5.4.7 Etäopetuksen tulisi olla mahdollista vain erityisen painavista syistä ja ehdottomasti lyhytaikaisesti vrt. (syöpähoitoja saava muista eristetty oppilas kotijaksolla). Tarkoittaako etäopetus lähikoulun järjestämään etäopetusta?

Lisäksi huomio kiinnittyi asiaan ”...oppilaille olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta tai perusteltua oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä”. Tämä lienee vain erityisen poikkeuksellisista syistä, koska tavoitekokonaisuuksittain opiskelulla aina 18 ikävuoteen saakka tuetaan oppilaiden edistymistä peruskoulussa silloinkin, kun he eivät pysty vuosiluokkansa mukana opiskelemaan. Täsmennystä tai asian erityisyyden korostamista toivotaan.

5.4.8. Kuka määrittelee oppilaan vaikean elämäntilanteen, joka on edellytyksenä tietynlaisille opetusjärjestelyille?

Lukua 5.6 koskevat huomiot

-

Lukua 6 koskevat huomiot

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen lukuun 6.

6.1 Esimerkiksi lukuvuosisuunnitelmiin voisi velvoittaa kouluja tarkentamaan, miten oppilaille selvitetään tavoitteet ja arvioinninperusteet ja miten ja miten tietoja oppilaille ja huoltajille opetuksen edistymisestä annetaan.

6.2 Maahanmuuttajataustaisten ja vieraskielisten oppilaiden arviointia sisältävään kohtaan ”arvioinnissa tulee myös huomioida oppilaan saama tuki opetuskielen ja tiedonalojen kielen oppimisessa” olisi hyvä saada konkreettisempaa tarkennusta siitä, miten tämä käytännössä huomioidaan.

6.8. rajatun oppimäärän mukaisesti opiskelevan oppilaan tähtiarvosana 5 on jatko-opintojen kannalta vertailtaessa hyvä ratkaisu, mutta itse oppilaan kannalta haasteellinen. Hän voi tavoitteisiinsa nähden pärjätä hyvin, kokea onnistumisia ja pärjätä. Opintoja arvioidaan muulloin suhteessa oppilaskohtaisen tuen suunnitelmaan asetettuihin tavoitteisiin, mutta päättöarvosanaksi tulee aina *5.

Lukua 7 koskevat huomiot

7. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

-

7.1 Oppilaan oikeus oppimisen ja koulunkäynnin tukeen

-

7.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja johtaminen

-

7.3 Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja niiden tavoitteet sekä järjestäminen

Mikä on ero 7.3.3 ryhmämuotoisella erityisopettajan antamalla opetuksella muun opetuksen yhteydessä, kun “erityisopettaja siirtyy pienemmän ryhmän kanssa toiseen tilaan” ja kohdan 7.4 oppilaskohtaisella tukitoimella, kun erityisopettajan opetus tapahtuu osittain pienryhmässä? Sillä on merkittävä vaikutus siihen, onko oppilas ryhmäkohtaista vai oppilaskohtaista tukea saava oppilas.

Yleisesti ottaen ryhmäkohtaisia tukitoimia on näiden lisäksi paljon muitakin, esimerkiksi struktuurit, eriyttäminen ja erilaiset ryhmäinterventiot. Ohjaako liian kapea-alaisesti ajattelemaan ryhmätason tukemista?

7.4 Oppilaskohtaiset tukitoimet

7.4.3.2.

“Yhden opettajan opettamat yleisopetuksen opetusryhmät muodostetaan siten, että ryhmässä on enintään 5 oppilasta, jotka saavat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antamaa opetusta pienryhmässä oppilaskohtaisena tukitoimena”. Jos esimerkiksi yleisluokassa opiskelee 5 oppilaskohtaista lasta ja integraatioon tulee kolme erityisluokan oppilasta, tarvitseeko luokkaan palkata toinen opettaja? Nykyisellään tähän on voitu vaikuttaa esimerkiksi ohjaajaresurssia lisäämällä. Luonnoksessa oleva mitoitus ei huomioi muuta opetushenkilökuntaa, kuten koulunkäynninohjaajia millään tavoin. Tämä on näillä perusteilla mahdotonta toteuttaa erityisesti pienemmissä kunnissa ja kaupungeissa ja tarkoittaisi huomattavaa lisäystä opettajissa. Monien kuntien tilanne on talouden osalta haastava, eikä tämä ole käytännössä mahdollista toteuttaa.

Laissatulisi huomioida paremmin oppilaat, joilla on:

- autismin kirjoja
- nepsy-taipumusta
- tunne-elämän haasteita/traumoja

Laissa kiinnitetään nyt huomioita vain oppimisen tukemiseen, mutta todellisuudessa oppimista ei tapahdu, jossa lapsella on monia muita haasteita. Edellä mainituilla haasteilla omavilla oppilailta tulee olla oikeus oppilaskohtaiseen tukeen.

7.5 Perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeaminen

-

7.6 Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite

-

7.7 Opetusryhmien muodostaminen

Valmistavan luokan oppilaiden siirtyminen yleisopetukseen pitäisi huomioida luokassa sallittavien tuettavien oppilaiden mitoituksessa.

7.8 Erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan opetus ja konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu

-

7.9 Tuen jatkumo nivelvaiheissa, yhteistyö ja sujuva tiedonsiirto

-

7.10 Paikallisesti päätettävät asiat

-

Muut huomiot

Muita huomioita perusopetuksen opetussuunnitelman perusteluonnoksesta

-

Lausunnon tiivistelmä

Tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä.

Karkkilan kaupunki pitää yleisesti ottaen hyvänä sitä, että tarkoitus on siirtää painopistettä ennaltaehkäisevään suuntaan ja oppiaineen rajaamista pidetään viimeisenä keinona. Lakiluonnokseen on kuitenkin jäänyt vielä liikaa epäselvyyksiä erityisesti ryhmäkohtaisten ja oppilaskohtaisten tukitoimien välille. Viiden oppilaan oppilaskohtaisten tukitoimien ryhmäkohtainen raja haastaa pienessä kaupungissa, jossa on valtakunnallisesti suhteutettuna suuri määrä erityisen ja tehostetun tuen oppilaita. Vaarana on, että kunnilla ei ole minkäänlaisia taloudellisia mahdollisuuksia toteuttaa lakia tällaisenaan. Myös toteutusaikataulu on liian tiukka suhteessa kuntien mahdollisuuksiin valmistautua tuleviin muutoksiin. Talouden näkökulmasta vuoden 2025-2026 talousarviot on lyöty lukkoon eikä tähän ole käytännössä voitu valmistautua lain keskeneräisyyden vuoksi.

Karkkilan kaupunki esittää, että muutos tulisi voimaan 1.8.2026 alkaen, jotta tarpeelliset muutokset lakiin ja opetussuunnitelmien perusteisiin olisi mahdollista tehdä hallitusti ja kaupungin olisi mahdollista suhteuttaa talouttaan tarvittaviin muutoksiin.

Lilja Sini
Karkkilan kaupunki - sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala